

Studie Aon Belgium

Kroniek van een aangekondigde schokgolf

De zelfrijdende auto wordt een belangrijk keerpunt wordt in de verzekeringswereld

Vaak is de sciencefiction van vandaag de realiteit van morgen. En aangezien de technologie van de zelfrijdende auto nu al beschikbaar is, staat het in de sterren geschreven dat men dergelijke voertuigen op relatief korte termijn op onze wegen zal aantreffen. "Men kan zich wel wat aanzienlijke gevolgen voor de geest halen, maar is men zich wel bewust van het ingrijpend effect op verzekeringsvlak?", klinkt het bij de specialisten. Een recente studie van verzekeraar Aon brengt een en ander in kaart. We gingen op de koffie bij Al Pijnacker, Managing Director Consumers Solutions bij Aon Belgium.

"Je moet niet heel veel jaren achterom kijken om de evolutie te zien", steekt Al Pijnacker ietwat profetisch van wal. "Tal van opties hebben een duidelijk effect gehad op de veiligheid van het autogebruik. Het lijstje wordt steeds langer, van parkeersensoren over een intelligente cruise control tot systemen die waarschuwen wanneer men een rijstrook verlaat. Toch hebben deze ontwikkelingen nauwelijks een gevolg gehad op het verzekeringsgebeuren. Men kan dit vreemd vinden omdat het gebruik ervan stuk voor stuk een gunstig effect had op de ongevalstatistieken, maar het is een vaststelling."

Een belangrijker keerpunt wordt de zelfrijdende auto, benadrukt Pijnacker. "Dergelijke voertuigen vormen een erg boeiend gegevens dat zal niemand ontkennen (lacht)? De technologie is voorhanden en uiteraard duurt het altijd een hele poos voor de afstand van technische ontwikkeling en daadwerkelijke implementatie afgelegd wordt. Ramingen kunnen oplopen tot twintig jaar, maar deze wagens komen er, dat staat vast. De gevolgen zullen talrijk zijn. En zich ook op verschillende domeinen manifesteren."

Wegwerken menselijke fout

Al Pijnacker haalt er wat cijfers bij: "Vandaag de dag zijn negen van de tien ongevallen het gevolg van een menselijke fout", legt hij uit. "Bij zelfrijdende auto's zal het aantal ongevallen met zomaar even 81% dalen. Zonder meer een positief gegeven, maar ook hier zit een keerzijde aan. Een nieuwe technologie draagt niet enkel nieuwe kansen in zich, maar vaak ook ongeziene risico's. De problematiek van de cybercriminaliteit verdient hier een bijzondere aandacht. Op termijn zullen auto's niet enkel met elkaar communiceren, maar ook met de infrastructuur. Dit kan nuttig zijn om een ideale snelheid aan te houden. Tegelijk brengt deze uitwisseling van data nieuwe risico's met zich mee. Denken we maar aan een hack of een softwarefout waardoor verkeerde informatie wordt doorgespeeld." "Zelfrijdende auto's", Al Pijnacker benoemt man en paard, "zullen een revolutie teweeg brengen." "Op diverse vlakken", onderstreept hij. "We hadden het net over cybercriminaliteit, maar denken we eens aan de weerslag voor pakweg de dealers. Er zal meer knowhow aan te pas komen. Meer plichten komen bij hen te liggen. En dat in een context waarin marges al zo klein zijn."

Stop een zwarte doos in je wagen

"Je kan een Event Data Recorder, kortweg EDR, het best vergelijken met de zwarte doos die je in vliegtuigen aantreft", legt Al Pijnacker uit. "Door er gebruik van te maken, kan haarfijn bepaald worden wie de verantwoordelijkheid voor een ongeval draagt. De fout kan menselijk zijn, maar ook technologisch van aard zijn. In dit laatste geval, ligt de bewijslast vandaag bij de bestuurder. Door beroep te doen op een EDR kan de hele aansprakelijkheidskwestie sneller en vooral beter afgewikkeld worden. Jammer genoeg hinkt de Europese wetgeving terzake achterop. Wie is eigenaar van de data die de EDR registreert? En wie is bevoegd om de data uit te lezen? Beide vragen moeten duidelijk beantwoord worden, precies zoals dat in de VS het geval is. Want als de meerwaarde van de EDR vandaag niet helemaal duidelijk is, mag je ervan uitgaan dat in een realiteit van de zelfrijdende auto de EDR een onmisbaar instrument is."

Verschuiving aansprakelijkheidsrisico's

Pijnacker ziet ook grote gevolgen voor zijn eigen sector, het verzekeringswezen dus. "Ik ben ervan overtuigd dat de verminderde ongevallenstatistieken van zelfrijdende auto's voor de klant een gunstig effect op de verschuldigde

premies zal hebben", stelt Al Pijnacker. "We mogen ook niet uit het oog verliezen dat wanneer bestuurders zelf minder het stuur letterlijk in handen nemen hun rijvaardigheid zullen zien dalen. Maar globaal genomen doet dit geen afbreuk aan deze trend van dalende ongevallen. Wellicht gaan we ook in de richting van meer geïndividualiseerde premies, wat mogelijk is omdat moderne technologieën in staat zijn gedragingen en patronen haarfijn in kaart te brengen. Tegelijk stelt zich ook een grote uitdaging op aansprakelijkheidsvlak. Steeds meer zullen aansprakelijkheidsrisico's verschuiven in de richting van de fabrikant. Of de dealer wiens rol in dit technisch verhaal zal toenemen. En wat met de verzekering van de inzittenden? Bestuurders worden plots passagiers, wat betekent dat ook een passagiersverzekering nodig zal zijn bij een ongeval veroorzaakt door falende hard- en/of software. Ruw samengevat zie je door de zelfrijdende auto een verschuiving van het aansprakelijkheidsrisico, waardoor het risicoprofiel van de betrokken bedrijven wijzigt." ◀

Tot het zover is...

In afwachting van de autonome auto die waarschijnlijk pas over een jaar of 15 echt in ons straatbeeld zal verschijnen, zijn er nu al een heel aantal constructeurs die hun wagens uitrusten met een systeem die de bestuurders helpen met het veiliger besturen van de wagens. Zo worden heel wat fleetvoertuigen vandaag de dag al uitgerust met een snelheidsregelaar, parkeersensoren, enzovoort. Qua nieuwe rijhulpsystemen zijn onder meer Volkswagen en Peugeot met hun noodremhulp of Volvo's systeem dat voetgangers en fietsers detecteert (foto), een mooi voorbeeld. Verder bieden merken als Mercedes en Tesla nu reeds de mogelijkheid om in fileverkeer autonoom te rijden. Het is maar een greep uit de vele merken en mogelijkheden. Een ander gevolg van de evolutie in de technologie is dat steeds meer wagens worden gelinkt met het internet om zo rijgedragdata te verzamelen. Uiteraard spelen de autoverzekeraars ook in op deze nieuwe technologieën. Ze doen dat onder meer door kortingen te voorzien op de autoverzekering indien een wagen is uitgerust met dergelijke systemen. Of hoe investeren in veiligheid echt wel kan lonen...

